

[Fischer]

Sydafrika vil næppe kunne medregne de forhold, SF her henviser til.

Danmark har som bekendt diplomatiske forbindelser med Sydafrika, om end på det lavest mulige blus. Det er i overensstemmelse med vor traditionelle holdning om at have diplomatiske forbindelser med alle lande, men derimod ikke med styreformer. Dem behøver vi ikke hermed at udtrykke sympati for. Vor afstandtagen fra apartheid er blevet præciseret så klart og tydeligt og så ofte, at vor holdning her vist er velkendt.

Diplomatiske forbindelser er som bekendt tosidede. Derfor har vi her i landet repræsentationer for en lang række lande, hvis regimer bestemt ikke stemmer overens med vor opfattelse af demokrati eller menneskerettigheder. Men det ville vist være et uhørt brud på Wienerkonventionens artikel 28 og 31, hvis vi på grund af en politisk holdning nægtede sådanne diplomatiske repræsentationer at få udført nogle praktiske arbejdsfunktioner.

Jeg vil betegne SF's forslag som useriøst. Det bærer tydeligt præg af demonstrationslyst, men den må SF finde muligheder for at få tilfredsstillt uden for Folketinget.

Vi afviser forslaget.

Ejner Larsen (SF):

Beslutningsforslaget skal sikre, at ingen lønmodtager mod sin vilje tvinges til at udføre arbejde for Den Sydafrikanske Republik. Det kan ikke være rigtigt, at lønmodtagere ikke er sikret retten til at følge deres samvittighed og nægte at udføre arbejde for et så barbarisk regime som det, der her er tale om, især når Folketinget nu engang har taget sig sammen til at vedtage et forbud mod handel med Sydafrika.

Den konkrete situation, som har givet anledning til beslutningsforslaget, er, at flere arbejdere af samvittighedsgrunde ikke har villet deltage i arbejdet med at istandsætte den sydafrikanske propagandacentral derude i Hellerup, der uden tvivl skal bruges til at forherlige regimet og til at hetze mod de kræfter, som vil afsløre og tage afstand fra rædselsregimet.

Danske arbejdere har generelt tradition for at vise afsky for regimer som det sydafrikanske, og det er derfor ganske urimeligt, at de skal kunne slæbes for Arbejdsretten og i øvrigt trues med bål og brand, blot fordi de er konsekvente i deres holdninger. Det er formentlig ikke frem-

med for Folketinget, at det vil være forbundet med store økonomiske konsekvenser for lønmodtagerne, hvis de følger deres samvittighed.

Lige så urimeligt synes vi det er, at de faglige organisationer ikke må støtte dem i denne vægning.

SF-forslaget tager altså sigte på, at den enkelte lønmodtager for det første får mulighed for at følge sin samvittighed og landets officielle politik, et synspunkt, som man må kunne samle støtte til her i salen, eftersom flere borgerlige partier jo bruger samvittighedsgrunde ganske flittigt, når der er tale om, at der skal ydes bidrag til politiske partier gennem faglige organisationer. Så plejer de ikke at holde sig tilbage, så har de tilsyneladende en anden holdning.

For det andet pålægges det arbejdsgivere, der påtager sig arbejde for Sydafrika, at anvise andet arbejde til de lønmodtagere, der ikke ønsker at udføre dette arbejde.

For det tredje tager forslaget sigte på, at en lønmodtager, der ikke ønsker at påtage sig nævnte arbejde, og hvem det af en eller anden grund ikke er muligt at skaffe andet arbejde i virksomheden, straks han måtte blive ledig, får ret til dagpenge, hvis han ellers opfylder de normale bestemmelser herfor.

Endelig tager SF's forslag højde for, at de lønmodtagere, der ønsker at holde deres sti ren i forhold til Sydafrika, ikke kan forfølges af fagretlig vej, ligesom det må være naturligt, at de faglige organisationer sikres ret til at støtte deres medlemmer i disse rettigheder, uden at de kan pådrage sig organisationsansvar.

Det er derfor mit håb, at et enigt Folketing vil give en hånds-rækning til de lønmodtagere og faglige organisationer, der af medmenneskelige hensyn og samvittighedsgrunde ikke vil arbejde for Sydafrika, og som også tager landets officielle politik alvorligt. Vi skulle jo nødigt komme i den situation, at man efter behandlingen af dette forslag kunne hævde, at hykleriet havde triumferet. Og med dette henviser jeg til de partier her i Folketinget, der har så travlt med at påberåbe sig lønmodtagernes samvittighedsgrunde, når det drejer sig om, at man ikke skal yde økonomisk støtte til arbejderpartier osv.

Endelig vil jeg godt sige til arbejdsministeren, der var inde på, at SF plejer at have en anden holdning, at det er, når man laver overenskomstindgreb. Men her er det spørgsmålet om, at man skal tilrette nogle love, der i forvejen